

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianaee, 1661

De Crimine Falsi. Titvlvs VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62953)

manifestationem non negamus: misericordes ab eis non avertimus oculos, illisque pium animum exhibemus. Quocirca omnes praedictas, decessiones a cardinalibus, privationis a beneficiis & ecclesiis, inhabilitatis ad papam Romanum & bonorum, & jurium que certis nobilibus Romanis civibus & aliis concessa sunt (confiscationibus exceptis, in quibus nihil immutamus ad praesens) sententias, penes & multas, & alias, que in processibus mentis sine alibi continetur: verbo etiam in vita ipsius, vel in morte eius latas & infidas, seu confirmatas & innovatas per eundem, sicut si (ut praedictum) esse per nos specialiter numeratas, & nominatim expressas, tam ad praedictas Iacob, & filii dicti Ioan. de Col. masculinam & femininam prolem, eorumdem Ioan. & filiorum, & per utrumque sexum posteritatem descendendam ab eis, Pe. & Richardum, & Ioann. de monte nigro generatos, quam ad coadjutores, fautores, receptatores, obsequiosos, & sequaces eorum quoslibet alios, penitus nullomodo & viribus vacuumus: Ita, quod nec etiam pro praeterito tempore possint super eis aliqua persona impetrare, que incurserint eas, aut contra ipsas aliquem effectum habere. Et si quod quavis alia quam praefata, depositio a cardinalibus, privationis beneficii & ecclesiarum, confiscationis bonorum & iurium, que (ut praemittitur) dictis civibus (seu aliis sunt concessa, & inhabilitatis ad papatum, sententia sine, quae absolute, reddimus. Et irregularitatem, si quam quocumque modo contraxerint, removemus, & notam aboleamus ipsius. Inhibentes ne iam dicta Praefata cum honore suo restituerent, vel muniantur, aut civitatis nomine, sine episcopatum recuperet absque nostra licentia speciali. Non obstantibus quibuscumque constitutionibus, processibus, inhibitionibus, decretis, privilegiis, indulgentiis, & literis Apostolicis, per quae praesentibus non expressis, vel totaliter non inserta, earum effectus possint quomodolibet impediri: & de quibus, quorumque, veris tenoribus, de verbo ad verbum debeat in nostris litteris fieri mentio specialis.

DE FURTIS. TITVLVS V. CAP. VNIC.

Prædictis excommunicationibus late in eis, qui supra sunt thesaurum ecclesie, quam iohannes Clemente Papa de Persio in Lucaniam excommunicatus res suas hinc nominatim deportaverunt. Et hinc hinc optima prædicta monendi maleficia, ut supra certum sermone iurisdictioni, alia excommunicationem incurrant: & ad hanc ipsam excommunicationem, publicanda hac extravagantia non possint.

Ioannes XXII.

THEIDELIS & stolidi prædicationis alumni se per culpe vitium indignos efficiunt, ut matris ecclesie illi non cupentur, dum ad ipsius matris injuriam se converterunt (quod gravi nos commotione perturbat) matris ejusdem pietatem offendunt: & his in perniciem miserabili excitate dilapsi, respurgunt infamie macula loca propria nationis. Dudum siquidem nonnulli agerent filii, qui ad quicquid nefaria curere sunt ausi, reversis ausibus in matris ejusdem prosilientes injuriam & offensam, illam thesauri sui maximam partem, que de Persio ad civitatem Lucanam de mandato felic. reced. domini Clementis Pa. V. prædet. nost. dum ad huc viveret, per dilectos filios Vitalem de Chabenate, clericum Burdegalem, Alexes. & Guli. de Luna, ferventem prædecessoris ejusdem, una cum dilecto filio Jacobo de Castibus Decano ecclesie S. Severini Burdegali. diacon. Capellano nostro, extiterat deportata: & que in scriptis monasterii S. Fedrisii Lucanen. tunc temporis regebatur: deinde ad cameram prædecessoris ejusdem fideliter deferendam tempore invasionis civitatis

Lucanen. direperant in prædam, & de præfata sacristia per violentiam asportarunt. Nos igitur recuperationem thesauri prædicti sollicitis studiis præcedentes, omnes & singulos asportantes thesaurum prædictum, & alios, penes quos aliqua de thesauro fuerunt, vel adhuc existunt, auctoritate Apostolica coram hac fidelium multitudinem copiosa monemus, ut ea nobis aut ei, quibus ad id duximus deputandum, intra quatuor mensium spatum à die date publicationis præsentium numerandum cum integritate restituant & assignent: ac omnes & singulos scientes, ubi, vel penes quos aliqua de dicto thesauro extiterint, vel existant, ut intra terminum prædictum, nobis aut ipsi deputato nostro indicare student: aliaquin in omnes & singulos monitionis hujusmodi contemptores, cujuscumque dignitatis, status, vel conditionis extiterint, etiam si patriarchali vel superiori, aut illa quacumque præeminent dignitate, ex nunc auctoritate prædicta excommunicationis sententiam promulgamus: Mandantes illos per diocesanos locorum & rectores parochialium ecclesiarum civitatum & diocesam earundem singulis diebus dominicis & festis publicis campanis & candelis extinctis excommunicatos publicè nunciari: processuri ad graviora nihilominus contra eos, necnon & contra civitates, communitates, universitates, & singulares personas quascumque, quæ fuissent in præmissis culpabiles, sicut protervia ipsorum exegerint, & viderimus expedire. Non obstante, si eis aut eorum aliquibus, vel alicui sub quacumque forma vel conceptione verborum, à sede Apostolica sit indultum, quod excommunicati non possint, per literas sedis ejusdem, non facientes plenam & expressam, ac de verbo ad verbum de indulto hujusmodi mentionem, & qualibet alia dicta sedis indulgentia generali vel speciali, cujuscumque tenoris extitit, per quam effectus præsentium impediri possit, vel quomodolibet retardari. Vt autem hujusmodi nostra monitio verius ad communem omnium notitiam deducatur, chartas sine membranas monitionem continentes eandem, in ecclesia Avinion. appendi vel affigi omissis seu superliminariis ejusdem ecclesie faciemus, que monitionem ipsam suo quasi honore præconio & patulo iudicio publicabunt: ita quod omnes & singuli, quos monitio ipsa contingit vel contingere potest, nullam posse possint excusationem prætere, quod ad eos talis monitio non pervenerit, vel quod ignoraverint eandem. Cum non sit verisimile, remanere quoad ipsos incognitum vel occultum, quod tam patenter omnibus publicatur. Datum Avinion. 2. Calend. April. Pontif. nost. Anno 1.

DE CRIMINE FALSI. TITVLVS VI. CAP. VNIC.

Alchimie hic prohibentur, & puniuntur facientes & fieri præcurantes: quoniam tantum de vero auro & argento debent testere in publicum, ut pauperibus erogetur, quantum de falso & adulterio possiderunt. Et si eorum facultates non sufficient, pena per iudicium discretorem in aliam commutabitur, & infamie sunt. Et si sine clerice, beneficii habitus privantur, & ad habenda inhabiles efficiuntur. Vide extravagantem ejusdem Ioan. que incipit, Proventens, & est sub eod. tit. collocata.

Ioannes XXI.

SPONDENT, quas non exhibent divitias, panes Alchimie: quæ, quæ, qui se sapientes existimant, in foveam incidunt, quam fecerunt. Nam a. Vide B. Thom. 2. 2. q. 77. art. 2. ad 1. arg. & ibi. Cajetanum O. de ad. consil. 7. q. incip. an alchimista peccet. & late Cassanum in consilio gloria mundi, part. 1. consil. 40.

PPPP

hand dubie hujus artis Alchimie alterutrum se profes-
 fores iudicant, cum lux ignorantie consitit eos, qui si-
 pra ipsos aliquid hujusmodi dixerint admittunt: qui-
 bus cum veritas quaesita non suppetat, diem cernunt,
 facultates exhauriant: iidemq; verbis, dissimulant fal-
 sitatem, ut tandem, quod non est in rerum natura, esse
 verum aurum & argentum lophistica transmutatione
 confingant: eod; interdum eorum temeritas damnata
 & damnanda progreditur, ut fides metallis cadant pu-
 blice moneta characteris fidei oculis, & non alias Al-
 chimitum fornacis ignem vulgum ignorantem eludat.
 Hac itaque perpetuis volentes exulare temporibus, hac
 edictali constitutione sancimus, ut quicumque hujusmo-
 di aurum vel argentum fecerint, vel fieri secuto facto
 mandaverint, vel ad hoc scienter (dum id fieret) scienti-
 bus ministraverint, aut scienter vel auro vel argento mis-
 fuerint, vendendo vel dando in solutum: verum tanti
 ponderis aurum vel argentum penes nomine inferre cog-
 nantur in publicum pauperibus erogandum, quanti Al-
 chimitum existat: circa quod eos aliquo praedictorum
 modorum legitime confiteri deliquisse: scientibus ni-
 hilominus aurum vel argentum Alchimitum, aut iplo (ut
 praemittitur) scienter utentibus perpetua infamiae nota
 reperiatur. Quod si ad praefatam penam pecuniarum
 exolvendam delinquentium ipsorum facultates non suf-
 ficient, poterit discreti moderatio iudicis penam hanc in
 aliam (puta carceris, vel alteram iuxta qualitatem negotii,
 personarum differentiam, aliasque attendendo cir-
 cumstantias) commutare. Illos vero, qui in tante igno-
 rantiam infelicitatis proruperint, ut nedum nummos
 vendant, sed naturalia juris praepcepta contemnunt, artis
 excedant metas, legumque violent interdita, scienter vi-
 delicet adulterinam ex auro & argento Alchimito cudendo
 seu fundendo, cudi seu fundi faciendam monetam, hac
 animadversione percelli jubemus, ut ipsorum bona defra-
 rentur carceri, ipoque perpetuo sint infames. Et si cle-
 ricis fuerint delinquentes, ipsi ultra praedictas penas pri-
 ventur beneficiis habitis, & profus reddantur inhabiles
 ad habenda.

DE PRIVILEGIIS

TITVLVS VII.

CAP. I.

Hec extravagans dat praedicatoribus, & minoribus privilegia
 plurima circa tria: videlicet circa praedicationes, confessiones, au-
 ditiones, & spulsaes. De secundo in 4, sed quia multoties. De
 tertio in 4, porro. Et licet sit revocata per Clem. 11. de spul. multa
 tamen natu digna in ea reperiuntur, qua non sunt retractata. Et
 potuisset non inepte poni sub tit. de spul. Sed non est inconveniens
 idem cap. de veris respectibus, sub vana collatae titulu: ut patet in
 cap. significanti sua. extra, de lib. et. & de ap.
 Benedictus X.

INTER cunctas sollicitudines nostras, quibus nos
 pastorale premit officium, & debitum Apostolica
 servituti adstringit, illa debet esse praecipua, ut gre-
 gi dominico nobis superna dispositione commisso, ani-
 matum cura non desit, ne illum lupus rapax antiquus
 serpens humani generis inimicus invadat, ejusque san-
 guis de nostris (quod absit) clamante Propheta, mani-
 bus requiratur. Debemus insuper, quantum ex alto
 permittitur, pacem inferere, removere scandala, jurgi-
 orum amputare materiam, & intelligere super egenum
 & pauperem: quia non in finem oblivio erit paupe-
 ris, & patientia pauperum non peribit in finem. Sanè

a Vide extravagantes Sixti IV. incip. vixit illius. tit. de rebus
 & pasc. inter communes.

didum bonae memoriae Bonifacii Papae VIII. apostolicus
 noster quondam specialiter inter praedicos, rectoris, sac-
 sacerdotis & clericos praedictorum ecclesiarum de pro-
 una, & praedictorum ac minorum ecclesiarum de pro-
 una, super faciendarum praedicationum, confessionum
 confessionum per eosdem fratres, ac clericos, & de
 funeralibus canonicis portionis articulis, & de
 edicti, certum his modum imponere prout in
 constitutione plenius continetur. Et quod in
 tendebat quiete, turbata nati est, quod quidam
 suborta diffidia, & pullulata inquietis ditione pro
 liare noluntur: sicque dum aniam solvisti de cordi
 nodum ligasse videtur, & sepe uno hujusmodi
 capite suscitasse. Nec mirum, quia plerisque prout
 novitates discordiam, praefertim dum ab eo, quod in
 quum visum est, per novam conditionem
 nec quare recedatur, antilias eadem vel alia
 Ideoque cupientes, ut ipsi gregi cum nobis et
 impendatur, quod amplior in ergo Domini operetur
 numerus operetur, super egenum & pauperem, ac
 perem, ac novitatem removens per eandem
 indultam: statim de fructibus de fructibus
 condilio, ut priorum ordinum fratres, qui ad
 tati fuerint in ecclesiis ac locis ipsorum, qua
 tiam habent, & in postum obtineant, ac in
 communibus seu publicis, libere abque
 & aliorum praedicatorum petia licentia valent de
 populo praedicare, eique proponere verbum Dei. Co-
 yeant tamen omnino, ne hora, in qua doctorum
 praedicaent, vel coram se faceret praedicatorum
 iidem fratres: putamus etenim dignum, ut magis
 nor, & superiori inferior deferat in hac parte
 san aliud circa hoc faceret de voluntate
 rum ipsorum, aut in studiis generalibus praedicatorum
 diebus illis duntaxat, quibus sermones ad
 solent, & solemniter praedicaent, seu monitiones
 bus, vel corundem fratrum festis specialibus praedicatorum
 liatibus, quia in his casibus cum doctorum praedicatorum
 tione concurrere poterunt. Vbi vero abest praedicatorum
 vocarent generaliter ad se clericum alicuius loci, in
 urgente causa illum dicerent congruam, et bona
 in studiis memoratis dicitur, ferebantur ad hunc
 modi praedicatione cessant. In ecclesiis autem, pro-
 modicibus fratres ipsi in vitiis eorum solentibus locis
 donibus (nisi iuxta superioribus eorum) non
 ant praedicare. Sed si quia multoties propositum
 bum Dei audientem a peccato non retractata
 praedicationem necessarium est praedicatorum
 tum, circa quod (nisi articulis necessitate occurrat)
 cerdoti faciendi oris confessio (propr. scilicet in
 Corde ad iustitiam creditur, ore autem in confitendo
 salutem) exigitur: alias frustra esset in sacramento
 dem sacerdotis (qui inter lepra, & lepra dem de
 nere) ministerium institutum. Electi ergo ad
 fratres ad audiendas confessiones & praedicationes
 gendas, libere auctoritate Apostolica abique
 cefanorum, & aliorum praedicatorum interfectione, con-
 ptoprum & non exemptorum, quibus subditum, pro
 sitendum accedunt, audeant eis peccata sua
 volentes: Non religiosos, qui secundum
 rum ordinum propriis praesentibus confiteri debent, aut
 ab eis, ne confiteantur aliis, prohibentur, ab
 ipsisque poenitentias salutaris inungant, intra
 gnatos terminos ad hujusmodi exercendum officium
 constitutos. Excommunicationis vero, vel alia
 tentias per praedictos latus contra hoc, vel in
 dem, denunciamus irritas & inanes: nec conditi

a Tifalm. 4. b Praedicator non semper retractat
 um a peccato, c Rom. 10.